TẠP CHÍ ĐIỆN TỬ
THƯƠNG HIỆU & CÔNG LUẬN

Việt Nam chuẩn bị chiến lược mới cho Cộng đồng Văn hóa - Xã hội ASEAN sau năm 2025

18:49 21/08/2025

Ngày 21/8, Bộ Nội vụ chủ trì tổ chức Hội nghị quốc gia "Đánh giá cuối kỳ thực hiện Đề án xây dựng và triển khai Kế hoạch thực hiện các mục tiêu của Cộng đồng Văn hóa - Xã hội ASEAN đến năm 2025" (Đề án 161). Đây là dấu mốc quan trọng, tổng kết chặng đường 10 năm Việt Nam triển khai cam kết hội nhập trên trụ cột Văn hóa - Xã hội, đồng thời khởi động xây dựng chiến lược hợp tác ASEAN sau năm 2025.

Tại Hà Nội, hội nghị do Bộ Nội vụ chủ trì quy tụ đại diện các bộ, ngành thuộc Cộng đồng Văn hóa – Xã hội ASEAN tại Việt Nam; lãnh đạo một số Ủy ban nhân dân tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương; cùng lãnh đạo các sở, ban, ngành liên quan của 17 tỉnh, thành phố khu vực miền Bắc và miền Trung. Quy mô và thành phần tham dự cho thấy tinh thần phối hợp liên ngành, liên vùng trong tổng kết 10 năm triển khai Đề án 161 theo Quyết định số 161/QĐ-TTg ngày 25/1/2016 của Thủ tướng Chính phủ.

Ông Vũ Chiến Thắng, Thứ trưởng Bộ Nội vụ phát biểu khai mạc. (Ảnh: Văn Điệp/TTXVN)

Phát biểu khai mạc, Thứ trưởng Bộ Nội vụ Vũ Chiến Thắng ghi nhận sự nỗ lực của các cơ quan từ trung ương tới địa phương trong suốt gần một thập kỷ qua. Không chỉ xây dựng kế hoạch hành động riêng, các bộ, ngành, địa phương đã chủ động lồng ghép các mục tiêu của Cộng đồng Văn hóa - Xã hội ASEAN vào chương trình đối ngoại, công tác tuyên truyền và các chương trình hành động cụ thể. Cách tiếp cận "lồng ghép mục tiêu ASEAN" được triển khai đồng bộ là nền tảng quan trọng để thúc đẩy 5 nội dung hoạt động của Đề án, tạo hiệu ứng lan tỏa và gắn kết giữa định hướng khu vực với ưu tiên phát triển trong nước.

Một điểm nhấn được nhiều đại biểu nhắc tới là công tác đào tạo, bồi dưỡng đội ngũ cán bộ, công chức, viên chức. Theo Thứ trưởng Vũ Chiến Thắng, những năm qua, hoạt động này luôn được tăng cường, giúp nâng cao năng lực thực thi công vụ, cải thiện chất lượng xây dựng và tổ chức chính sách. Đặc biệt, năm 2018, Bộ Nội vụ trình Thủ tướng Chính phủ ban hành Đề án triển khai "Tuyên bố ASEAN về vai trò của nền công vụ làm chất xúc tác trong việc đạt được Tầm nhìn Cộng đồng ASEAN 2025". Văn kiện này đã tạo khuôn khổ để các bộ, ngành, địa phương xây dựng kế hoạch triển khai cụ thể, qua đó thúc đẩy trách nhiệm thực thi công vụ, gia tăng hiệu quả đào tạo, bồi dưỡng, đồng thời tạo chuyển biến tích cực trong cải cách hành chính và chất lượng cung cấp dịch vụ công.

Báo cáo ghi nhận, quá trình thực hiện Đề án 161 đã đóng góp thiết thực cho nhiều lĩnh vực: việc làm, lao động, an sinh xã hội, chăm sóc người có công, cải cách thủ tục hành chính và mở rộng khả năng tiếp cận dịch vụ công của người dân. Công tác tuyên truyền, phổ biến, quán triệt về Cộng đồng Văn hóa - Xã hội ASEAN được chú trọng, góp phần nâng cao nhận thức xã hội về hội nhập, tăng cường đồng thuận và sự tham gia của các chủ thể liên quan.

Bên cạnh kết quả, các khó khăn, thách thức cũng được nêu rõ: hạn chế về nguồn lực, cơ chế phối hợp chưa thật sự chặt chẽ, việc kết nối thông tin giữa Ban Thư ký ASEAN, Ban Chỉ đạo triển khai Đề án 161 quốc gia và các cơ quan chức năng vẫn còn điểm nghẽn. Theo Thứ trưởng Vũ Chiến Thắng, yêu cầu đặt ra là cần đánh giá nghiêm túc, toàn diện những vấn đề tồn tại để rút ra bài học, điều chỉnh phương thức điều phối, từ đó bảo đảm hoàn thành đầy đủ các mục tiêu của Đề án.

Nhấn mạnh ý nghĩa của thời điểm hiện nay, Thứ trưởng cho rằng năm 2025 là năm đặc biệt, được coi là “năm bản lề”, tạo đà cho giai đoạn phát triển mới. Những kết quả của quá trình đổi mới, sắp xếp tổ chức bộ máy của hệ thống chính trị theo hướng tinh gọn, hoạt động hiệu năng, hiệu lực, hiệu quả; cùng việc triển khai chính quyền địa phương 2 cấp, đẩy mạnh cải cách hành chính, đơn giản hóa thủ tục – tất cả đang đóng góp trực tiếp và thiết thực cho việc đạt mục tiêu của Đề án 161, đồng thời nâng cao chất lượng phục vụ người dân.

Ông Vũ Chiến Thắng, Thứ trưởng Bộ Nội đánh giá về đề án 161

Thực hiện chương trình hành động của Chính phủ và chỉ đạo của Thủ tướng, Bộ Nội vụ đã thành lập Ban Chủ nhiệm và Tổ giúp việc để triển khai hai nhiệm vụ

song hành: (i) đánh giá cuối kỳ thực hiện Đề án 161 và (ii) khởi động xây dựng Đề án thực hiện Kế hoạch chiến lược Cộng đồng Văn hóa – Xã hội ASEAN sau năm 2025 tại Việt Nam. Đây là hai ưu tiên quan trọng đang được thúc đẩy trong khu vực, hướng tới mục tiêu xây dựng một Cộng đồng ASEAN năng động, tự cường, vừa bảo vệ phúc lợi người dân, vừa thúc đẩy tăng trưởng và tiến bộ.

Tại hội nghị, đại biểu đã nghe cập nhật từ Ban Thư ký ASEAN, Bộ Ngoại giao và Bộ Nội vụ về tình hình hợp tác trên các trụ cột Chính trị - An ninh và Văn hóa - Xã hội, cùng những chương trình, hoạt động ưu tiên ở cấp quốc gia. Một số bộ, ngành trình bày báo cáo kết quả các chương trình, dự án liên quan, đặc biệt nhấn mạnh các hoạt động hướng tới nâng cao chất lượng phục vụ người dân trong lĩnh vực chuyên ngành. Phần hướng dẫn xây dựng báo cáo đánh giá cuối kỳ nhận được sự tham gia tích cực của các đại biểu, với nhiều trao đổi về bài học kinh nghiệm và các vướng mắc thực tiễn, từ đó đề xuất phương án phối hợp, hoàn thiện số liệu và minh chứng.

Hội nghị thống nhất tiếp tục củng cố cơ chế phối hợp, tăng cường trao đổi thông tin trong quá trình hoàn thiện báo cáo để trình Thủ tướng Chính phủ vào cuối năm 2025. Trong bối cảnh Kế hoạch tổng thể Cộng đồng Văn hóa - Xã hội ASEAN 2025 ở cấp khu vực và Đề án 161 ở cấp quốc gia đang bước vào giai đoạn kết thúc, các đại biểu cũng nhất trí đề xuất Bộ Nội vụ tiếp tục chủ trì, phối hợp với các bộ, ngành, địa phương xây dựng Đề án thực hiện Kế hoạch chiến lược giai đoạn sau 2025 tại Việt Nam. Trên cơ sở đó, công tác chuẩn bị nguồn lực, nhân lực, quy trình điều phối và cơ chế giám sát – đánh giá sẽ được đẩy mạnh ngay từ bây giờ.

Thứ trưởng Vũ Chiến Thắng đề nghị quá trình đánh giá cuối kỳ cần soi chiếu đầy đủ các mục tiêu của Đề án 161, từ những vấn đề cốt lõi như việc làm, lao động, an sinh xã hội, chăm sóc người có công, đến cải cách thủ tục hành chính và nâng cao khả năng tiếp cận thông tin của người dân. Đồng thời, cần làm rõ hiệu quả phối hợp giữa các đầu mối quốc gia và khu vực, sự tương tác giữa Ban Thư ký ASEAN và cơ quan điều phối trong nước, để tạo kết nối thông suốt, không chồng chéo. Ông cũng lưu ý việc đánh giá tác động tương hỗ giữa triển khai Đề án 161 với các cải cách thể chế đang được thúc đẩy, trong đó có sắp xếp bộ máy và đổi mới mô hình chính quyền địa phương, nhằm bảo đảm chính sách đi vào cuộc sống theo hướng “sát dân, vì dân”.

Thanh niên các nước ASEAN tham dự chương trình giao lưu thanh niên ASEAN - Trung Quốc tại Siem Reap, Campuchia. Ảnh: Phạm Kiên/TTXVN

Những định hướng lớn cho giai đoạn tới được xác định rõ: huy động thêm nguồn lực và nhân lực; thiết kế kế hoạch hành động có trọng tâm, trọng điểm; tăng cường đào tạo, bồi dưỡng về kỹ năng hội nhập và thực thi công vụ; tiếp tục cải cách hành chính để giảm tầng nấc, khắc phục chồng chéo, tạo thuận lợi tối đa cho người dân trong thực hiện quyền và thụ hưởng dịch vụ công. Cùng với đó là sự gắn kết với các chương trình, nghị quyết mới ban hành – như Chương trình mục tiêu quốc gia về phát triển văn hóa giai đoạn 2025–2035, Nghị quyết 59-NQ/TW về hội nhập quốc tế trong tình hình mới – nhằm tạo khung chính sách đồng bộ cho giai đoạn sau 2025.

Theo Thứ trưởng, Việt Nam không chỉ là thành viên tích cực, có trách nhiệm của ASEAN mà còn có khả năng dẫn dắt trong một số lĩnh vực thuộc trụ cột Văn hóa - Xã hội, dựa trên vị thế, vai trò và năng lực ngày càng được khẳng định. Trên tinh thần đó, ông đề nghị các bộ, ngành, địa phương đánh giá rõ thành tựu và khó khăn, đóng góp cụ thể cho báo cáo cuối kỳ để gửi Thủ tướng và trình bày trước Cộng đồng ASEAN, hướng tới thực hiện thành công mục tiêu của Đề án 161, với mốc kết thúc vào năm 2026.

Kết thúc hội nghị, các đại biểu thống nhất cao về yêu cầu đẩy mạnh cơ chế phối hợp và chia sẻ thông tin, bảo đảm tiến độ hoàn thiện báo cáo cuối kỳ theo kế hoạch. Đồng thời, trên nền tảng kết quả 10 năm vừa qua, Việt Nam sẽ chủ động chuẩn bị cho giai đoạn mới sau 2025: tiếp tục xây dựng một Cộng đồng Văn hóa - Xã hội ASEAN năng động, tự cường, lấy người dân làm trung tâm, vì phúc lợi

và tiến bộ chung của khu vực; qua đó khẳng định vai trò, vị thế và đóng góp của Việt Nam trong ASEAN và trên trường quốc tế.

Thiên Trường *(t/h)*